

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Variorum In Europa Itinerum Deliciae

Chyträus, Nathan

[Herborn], 1599

VD16 C 2803

Mediolanensia. In Mediolanum Jul. Cæs. Scaliger.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70708)

 INSCRIPTIONES
 PLACENTINÆ.

IN SIXTI.

Multi nimium, nemo satis.
 Non refert quâ, sed quô.

ANTE HOSPITIUM FAMÆ.

*Te vivo Octavi timeat quis Martis alumnos?
 Quis Cereri metuat, cui noceatq, malus.
 Te duce tuta fides, duce te dant roscida mella
 Vel rigida quercus: te duce jura vigent.*

 MEDIOLANENSIA.
 IN MEDIOLANUM JUL. CÆS.
 SCALIGER.

*Compositos populos, validiq, exordia regni
 Exceptit facili terra beata sinu.
 Creverat Ausonio commistus sanguine Gallus:
 Et dabat antiquo fortia jura Pado.
 Tertia se adjunxit tantis Germania rebus:
 Et stetit audaci fama parata manu.
 Quævis simplicibus jactet se gloria signis:
 Cùm triplex uni contigit aucta mihi.*

 INSCRIPTIONES
 MEDIOLANENSES.

IN XENODOCHIO.

Heus Viator.

Imperatoribus Valentiniano, Gratiano, Valente &
 Theodosio, quorum tempore Divus Ambrosius Medio-
 lanensi præfuit Ecclesiæ, in catalogo nobilium urbium
 his versibus Mediolanum celebratur.

Et Me-

MEDIOLANENSIA.

247

*Et Mediolani mira omnia, copia rerum,
Innumera cultaq; domus, fecunda virorum
Ingenia, antiqui mores, tum duplici muro
Amplificata loci species, populiq; voluptas,
Circus & inclusi moles cuneata theatri,
Templa, Palatinaq; arces, opulensq; moneta,
Et regio Herculei celebris sub honore lavacri,
Cunctaq; marmoreis ornata peristyla signis,
Mœniaq; in valli formam circumdata limbo.
Omnia qua magnis operum velut amula formis
Excellunt, nec juncta premit vicinia Roma.*

ALIBI.

Franciscus Sfortia Dux Mediolani quartus, qui urbis & gentis imperium socii morte amissum recuperavit, ad sustentandos pauperes Christi dispersa alimenta congestit, atq; ex vetere arce ædes ampliter excitavit. Anno 1456. Prid. Id. April.

AD S. AMBROSIIUM.

M. Antonio Majoragio, dicendi magistro singulari, Latinis Græcisq; litteris perpolito, & libris editis illustri, qui publicè docuit annos IX. Vixit XLI. Bartholomæus Comes uxoris fratri B.M. posuit.

IN SUMMO TEMPLO SFORTIADUM monumenta.

*Sfortia avus, pater est Franciscus maximus ille,
Cui virtusq; parens, fors bona amica fuit.
Est Mediolanum patria hac ditissima rerum,
Atq; hominum; generis nomina fecit avus.
Corpore, mente, manuq; vicens Polydorus in artes
Et generis titulos conspiciendus eram.
Præter spem præstare nihil, sed fas fuit, heu mors
Tam bona vota, heu mors, præcipitata tulit.
Natus an. 23. obiit an. 1473. 10. Martii.*

D. O. M.

Genitore Francisco sum Elisa Sfortia

2

*Insignis, ut dotes modestius bonas,
 Natura vel sors quas benigna contulit,
 Per transeam, primus vi opum, & domo, & fide
 Baptista Vicecomes thori comes fuit.
 Verum novis me destinante nuptiis
 Fato, poli hospes gaudeo in licentia,
 Quando nihil nisi quod probum egerim. vale.*

Nata annos 16. obii 1471. ult. Junii.

D. O. M.

*Mentis consilio, robore dextera,
 Et corde intrepido, ac ore alacri valens
 Conradus colui militiam, toga
 Cultor, conjugium, progeniem & opes
 Sensi, & quaque aderant munera calitum.
 Francisco nimirum Principe Principum
 Fratrem an gloriem? hic omnibus ut bonis
 Fortuna, & melior me fuit optima.*

Natus an. 60. obii 1470. 23. Decemb.

D. O. M.

*Nomen Borsus erat, genus parensq;
 Unum, generis origo Sfortia ille,
 Ille egregius eques, pedes, ducum & Dux
 Me fratris voluit esse gloriosum
 Francisco, ubi Mediolanensium auctus
 Is re est, fore patriam hic speravi, opes, vitam,
 Putem atq; reliqua, qua abstulit, potestne
 Mors se va rapere Martios triumphos?*

Natus annos 65. obii 1476. 14. Martii.

D. O. M.

*Virtutis ergo, sanguine & indole
 Clarum Leonartum a titulis avi.
 Nec spiritus vim, nec bona corporis
 Desiderantem Sfortiadum domus
 Illustris armis ut foret & fide.
 Franciscus ingens dux pater & bonus*

Christo

MEDIOLANENSIA.

243

Christo dicavit, Protonotarium

Major fati vis properé abstulit.

Obii 1484. anno 18. Septemb.

D. O. M.

*Nolito mores, patriam, genus, nec rem
Inquirere hospes, manibus meis tantum
Lucem precare. orbi ipsa protuli lucem,
Urbi quietem, Sfortia dedi magno
Cum maximum natu. quid astra, quid virtus
Possint, hic ostendit: parentem an agnoscas
Me Luciam Francisci, & inclytam quam *
Urbs sensit & felicitatis autorem.*

Obii anno 1450. 21. Januar.

A L I B I.

Joan. Jacobus Trivultius Magni Filius, qui nunquam
quievit, nec alios quiescere passus est, hinc tandem quiescit
ipse. Tace.

I N S U M M O T E M P L O.

Marino Caracciolo Neapol. illustri genere orto, qui
plurimis pro Pontiff. Cæsareq; functus est legationibus.
Primum Carolo v. Imp. cum ad Aquisgranum coronam
acciperet, Anglos ei adjunxit, & Venetos. ac demum á
Paulo III. Pontif. Max. in Cardinalium ordinem rece-
ptus, dum provinciam Mediolanensem ab eodem Carolo
sibi creditam regeret; importuna morte, maxima cum
Reip. Christianæ jactura, sublatus est. v. Cal. Febr. M. D.
xxxiii. anno ætatis 69.

A L I U D.

Baptista Bagarottus Episcop. Bobien. & Comes, dum se
mortalem animo volvit, vivens sibi P. An. M. D. xix. Ne
quid expectes amicos, quod tu per te agere possis.

BERNARDINI CORII TUMULUS.

*Bernardine tibi Insubres debere fatentur,
Non minus ac magno Roma superba Tite.*

Q ij

IN PRÆTORIO.

In controversiis causarum capitales inimicitiae oriuntur; fit amissio expensarum, labor animi exercetur: corpus quotidie fatigatur: multa & inhonesta crimina inde consequuntur: bona & utilia opera postponuntur: & qui saepe credunt obtinere, frequenter succumbunt: ac si obtinent, computatis laboribus & expensis nihil acquirunt.

IN PALATIO CUIUSDAM PRIVATI,
*depicta varia animalia, notantia sequentes
virtutes, additis elogiis.*

P A X.

Diligite hanc omnes, sine qua via demta salutis.

T E M P U S.

Regna mihi subsunt, reges me principe vivunt.

D E S I D E R I U M.

Latius imperium nulli, sed fructus inanis.

B E N E F I C I U M.

Hoc etiam mites gratique, fuere leones.

N O B I L I T A S.

Nobilitatis opus, multos nescire, fatendum.

H O N O R.

Vir contemnit opes, & vitam, accensus honore.

F A M A.

Quaritur haud nugis, sed factis fama perennis.

V I R T U S.

Fortunam superat virtus conjuncta labori.

P O T E N T I A.

Tempore succumbet, si justa potentia, nullo.

J U D I C I U M.

Rectum ubi iudicium non, est discordia fallax.

V I C T O R I A.

Officio interdum non armis vincitur hostis.

GENUENSIA.

245

CONSILIUM.

Consilio quaerenda salus, dum bella geruntur.

CLEMENTIA.

Imperii vires, ut res, clementia servat.

INTELLECTUS.

Ars atq; ingenium nubes & sidera scandit.

VERITAS.

Qua latuere diu mox improvisa patefcunt.

MATRIMONIUM.

Hoc mundi interitum prohibet, si lege colatur.

GENUENSIA.

IN GENUAM JUL. CÆS.

SCALIGER.

Ditis opes Asia, & claros Orientis honores,
Quantaq; ab Euxino tunditur ora salo,
Pisanas acies, Tusca decora inclyta pubis,
Et traxi ad Ligures Gallica signa manus.
Subiectis domitas tenui cervicibus Alpes,
Et tremuit nostras Africa dura trabes.
Afflictus toties Venetus, qua fugerat olim,
In patriis metuit tela petitus aquis.
Frustra Galle cupis: frustra es frustrator Hiberæ:
Frustra sava ferox Insuber arma capis.
Vinco ego; cum vincor, par est victoria damno:
Sumq; eadem domina, servaq; facta mea.

INSCRIPTIONES

GENUENSES.

IN CURIA.

ANDREÆ DORIÆ, quod Rempub. diutius oppres-

Q. iij